

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru coope: active, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

••••••••

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

După atentat. — Abuzurile regiilor atonome. — Asanarea datorțiilor. — Programul economic al Guvernului. — Criza și posta. — Conferința economică dela Praga. — *Cronica:* Tezaurizarea. Reducerea taxei de seont a Băncii Naționale a României. Numerele indice pe Decembrie 1933. Seontul băncilor de emisiune.

După atentat.

Asasinarea, între împrejurările cunoscută, a primului ministru I. G. Duca, a cauzat nu numai în viața politică a țării sguđuri neașteptate, ci a frământat adânc întreaga opinie publică. Involuntar se pun o serie de întrebări grave, dintre care multe au rămas fără un răspuns mulțamitor. De atunci încoace atât presa de toate categoriile și de toate culorile politice, — cât și singuratici oameni îngrijorați de interesele superioare ale țării, își dau silința de a afla adevăratele cauze ale dureroaselor evenimente, cari ne-au impresionat atât de profund. S'a căzut de acord asupra a două motive, și anume: demagogia fără frâu și școala în forma ei de azi, fiind considerate ca principale isvoare ale răului, de care suferă azi țara noastră. Într'o revistă bisericască găsim următoarea nimerită caracterizare a sbuciumării maselor electorale, cauzate de alegerile parlamentare: „Alegerile zilelor noastre sunt un potop revoluționar, ce amenință să iasă din albie, distrugând ordinea morală și — legile țării”. De fapt așa și e! S'a mai spus de atâtea ori în coloanele revistei noastre, că luptele politice de mult au

trecut dincolo de limita îngăduită de interesele superioare și eterne ale țării. Ideea de partid politic primează orice, clubul politic fiind o autoritate mai puternică în țara noastră, decât orice autoritate organică de stat. Pentru interesele partidului se sacrifică orice, se trece călcându-se în picioare orice lege. Demagogia este într'o dezvoltare înspăimântătoare, care nesocotește totul, își bate joc de interesele cele mai vitale ale țării, pentru a putea pricopsi aderenții politici.

Dar și sufragiul universal, care ne-a rodit pseudodemocrația de azi, este după părerea noastră o ficțiune. Sistemul său electoral de votare pe liste este o nenorocire. Până aci voturile date din rancune, ori izvorâte din îndemnuri extremiste se pierdeau în urna unde ele au căzut în minoritate. Acum însă aceasta sămânță anarhică este totalizată și dacă ea produce un coeficient de 2% de inconștiență civică ori politică pe întreaga țară, îndreptățește la mandate de parlamentar, aleătuite din petece de voturi dispartate. Acest sistem a făcut posibilă întărirea curentelor extremiste, cari poate că niciodată nu ar fi putut livra parlamentului țării nici un mandat complet, dacă ar fi rămas alegerea pe circumscripții independente.

De acest rău abia acum își dau seama atât de teoreticii, și în practică prea superficialii conducători ai treburilor obștești. Șefii partidelor au considerat demagogia drept un rău inevitabil, care însă lor le-a produs mandate, —

și au disprețuit defectele ei morale. Acum când a trebuit să cadă victimă acelei demagogii abuzive un fiu distins al țării, un mare patriot, — cu toții și-au deschis ochii.

Însă mare-mi este teama că totuși nu se vor trage concluziile logice, nu se vor lua măsurile cele mai înțelepte, că se va recurge la represalii, care nu vor îndrepta situația, ci o vor complica. Chiar și dacă efectele greșelilor nu s'ar arăta îndată, — noi suntem siguri că ele se vor manifesta.

Noi băncile, onorașilor șefi de partide, simțim efectele demagogiei pe pielea noastră, căci de peste doi ani de zile ni se aruncă în obraz toate murdăriile din partea acestei demagogii politice fără să ne putem apăra eficace împotriva puhoiului. Noi băncile suntem azi obiectul de batjocură a tuturor neisprăviților și analfabetilor, cari dacă iau haina de electori ori primesc calitatea de membru al vreunui partid antibancar, pot nepedepsiți de nimeni și de nici o lege, — ca să ne îndemne debitorii, să nu-și mai plătească datoriile. În același timp ei, rudele ori prietenii lor, pot exercita nestingheriți cămătăria adevărată, acordând azi săfenilor împrumuturi cu 18—20%, iar noi nu ne putem încassa nici dobânzile ridicole de 1% anual acordate de legea conversiunii. Noi băncile suferim ca și mucenicii acest calvar și nu a avut nimeni o înțelegere pentru nedreptatea ce ni s'a făcut. Acum când ravagiile demagogiei au luat proporții, cari cuprind și alte categorii economice, când ele amenință însași ființa statului nostru, să sperăm că acum în ceasul al doisprezecelea își vor deschide ochii luminații patroni ai demagogiei și ne vor face și nouă dreptate.

Că școala are greșeli organice, este incontestabil. Cu acestea se vor ocupa cei chemați, noi nu avem intenția de a face aci și cu această ocazie procesul crizei morale prin care trecem. Scopul nostru urmărit în aceste rânduri nu-i altul de cât de a atrage atenția, că unde am ajuns atunci, când împotriva protestelor noastre ridicate la timp, am fost nesocotiți și s'a dat primă de încurajare anarhiei. Azi grație miopiei bărbaților, cari au condus politica țării am ajuns să avem partide extremiste, cari drept pro-

gram au negativismul, ura de rasă și religioasă, xenofobismul, refuzarea plății datorită făcute, restabilizarea, și alte aberații sociale și economice, cari intensifică haosul, nu rezolvă nici o problemă, nu construiesc, ci distrug și propagă anarhia.

Alteu'm trebuie să credem, că partidele politice și-au scris singure sentința de moarte, și ne apropiem mai repede decât am crede, spre corporatism, unicul în stare de a ne scăpa ȧara de plaga politicianismului orb. Oricine ne va scăpa însă din încremenirea economică în care ne-au adus partidele democratice, este un salvator, și noi îl așteptăm cu brațele deschise. Ȧara trebuie să-și reia munca productivă din plin, căci numai așa putem scăpa dela pieire, dela prăbușirea generală.

VERAX.

Abuzurile regiilor autonome.

Pe baza legii de comercializare din 1929, care a eliminat regia de stat dintre formele juridice de exploatare a întreprinderilor și avuțiilor statului, s'au comercializat — fapt notoriu — toate instituțiile statului de natură economică și în special: căile ferate, poșta, monopolurile, pescăriile, pădurile, tipografiile statului, etc. etc. Însituindu-se eurosecele consilii de administrație cu atribuțiuni atât de vag formulate în ce privește răspunderea asupra averii încredințate lor, încât au dat ocazie să li se formuleze criticele cele mai severe. Astfel, în loc să se fi ținut seama de experiența ce se putea trage din funcționarea vechii legi de această natură, s'a trecut de astădată într'o extremă nu numai direct opusă, ci și oarecum caracteristică, deoarece tinzând spre comercializare au fost înglobate la acest capitol și unele instituțiuni, cari nu urmăreau nici un scop lucrativ, precum: teatrele, opera, diferite fonduri sanitare și a. m. d. În ce privește ultimele instituțiuni s'a văzut curând greșala și pentru unele din ele, s'a și revenit asupra comercializării. Teatrele și opera au rămas însă tot comercializate, ca și când cultura și arta ar constitui bunuri oferite în piață spre vânzare. Evident că această extravaganță trebuie neapărat revizuită, căci nu se poate pretinde ca și instituțiile culturale să funcționeze pe baze comerciale.

Dar prin comercializarea defnită prin legislația din 1929, nu s'au făcut numai greșelile

de mai sus. Extrema direct opusă la care s'a ajuns, a fost și de altă natură. Legea dă prea multă libertate consiliilor instalate la conducerea întreprinderilor și institue un control prea ineficace pentru a supraveghea interesele generale. În felul acesta consiliile au abuzat și trecând interesul personal înaintea celui general, au avut înaintea de orice țel îndeplinit, mai cu seamă grija de a-și fixa lefuri, jetoane și tantieme. Sunt încă și astăzi vii în memorie, relatările făcute de ziare la începutul anului 1931, după cari unii membri ai consiliilor de administrație dela regiile autonome, s'au împărțit de remunerațiuni, cari variau între șapte sute de mii și un milion Lei anual. Ba alții și în special cei cari figurau în două sau trei consilii simultan — și cazurile n'au fost rare — au încasat anual și peste un milion și jumătate. Se cunoaște doar intervenția fostului Ministru de lucrări publice, dl prof. Victor Dălcovici, pe lângă membrii consiliului de administrație dela C. F. R. de a reîntoarce statului bogatele remunerațiuni pe cari și le hotărâseră fără nici un drept. Nu sunt uitate apoi nici debaterile parlamentare în cursul cărora directorul Monitorului Oficial era dat publicității că în afară de leafă, s'a împărțit în cursul anului 1932 de o retribuție suplimentară de șase sute mii Lei. În fine să reîmprospătăm efervescența opiniei publice în jurul contractului primului director general dela C. F. R. sub regim comercializat, care încasa o leafă de cca. patru milioane Lei anual și credem că am confirmat în mod suficient de elocvent, afirmațiile noastre făcute în cadrul acestui alineat.

Cazurile înregistrate mai sus nu sunt de altfel unice. Toate consiliile de administrație ale regiilor autonome, s'au îngrijit, ca în cele dintâi ședințe ale funcționării lor, să-și fixeze onorariul și nu să examineze cele mai proprii posibilități pentru buna exploatare a inventarului, care le fusese încredințat. Evident nu este cazul a pretinde cuiva vreoa prestațiune gratuită. Dar nu e mai puțin adevărat că remunerațiunile mai mari sau mai mici, erau strict legate de rezultatele întreprinderii și se puteau hotărâ numai în conformitate cu aceasta. În acest sens legea avea prevederile sale, tocmai ca o confirmare a adevărului, că în această țară, nici o muncă nu se face în mod gratuit. Astfel acordate remunerațiile, ele se grefau pe o muncă utilă și decent calculată, nu puteau răscoli opoziția nici unui om de bună credință.

Apușătura aceasta devenită obicei de a încasa retribuțiuni în contul unei munci viitoare și în socoteala unui rezultat care nu interesa dacă era pozitiv sau negativ, a constituit de sigur un fapt

antipatic, care a pecetluit începutul averșiunii cetățenilor, față de aceste regii. Averșiunea a fost și mai accentuată, când s'a constatat, că în afară de câteva, care se pot număra pe degete, cele mai multe dintre regiile autonome lucrează cu aceleași deficiențe, cari sub noua formă de exploatare trebuiau recuperate, dacă nu inversate în profit. Astfel vom înregistra numai regia căilor ferate, care abia acum a reușit să încheie un bilanț fără deficit.

Ceeace se cerea în primul rând dela exploatarea cari ne preocupă, era acomodarea lor la condițiunile economice generale. În această ordine de idei trebuia introdusă în funcționarea lor suplețea necesară și în special datorita de a menaja și interesele marelui public. Că aceste afirmațiuni conțin tot adevărul, vom aduce ca dovadă diferitele declarațiuni ale directorului general C. F. R. prin care acesta recunoaște că comercializarea unei instituțiuni nu se rezumă la instituirea consiliului de administrație respectiv, cât mai cu seamă la transformarea spiritului de activitate care nu mai putea fi caracterizat prin biurocratismul și indiferența specifică a acestuia. Ori nu numai că nu s'a modificat nimic în această privință, nu numai că nu s'a pus în executare nici o nouă arteră de comunicație, care să facă mai bune legăturile între provincii, dar ceeace e mai curios, publicul călător e tratat cu aceeași nepăsare. Iar în preajma epocilor de deplasări în masă, nu se vede nici o preocupare de îmbunătățire a condițiunilor de călătorie.

Aceste lucruri nu se pot spune numai despre C. F. R. ci ele pot fi generalizate. Astfel pescăriturile, cari fac în ziare multă reclamă despre activitatea depusă, nu arată nici ele vreoa îmbunătățire pozitivă. Peștele constituit înainte de războiu hrana săracilor. Azi din contră, nu se mai poate oricine apropia de acest aliment. De ce? Nu se pot cunoaște cauzele, deși după datele regiei respective, cantitățile extrase s'au mărit încontinuu. Totuși nici un oraș nu posedă încă o filială a centrului de desfacere și nicăieri nu s'a văzut vreun interes al acestor regii de a oferi produsele sale cu un preț moderat, întregii populații a țării.

Toate neajunsurile semnalate mai sus în funcționarea regiilor autonome au constituit un prim abuz în activitatea lor comercială. De aceea pe măsură ce ele se manifestau, repulsiunea publicului se tot accentua. Ori abuzul constituit din neajunsurile astfel înregistrate, n'a rămas unicul. Mai toate regiile comerciale înființate pe baza legii din 1929 sunt scutite de orice taxe, timbre și impozite către stat. În aceste con-

dițiuni este evident că produsele lor, puteau fi oferite pe piață în condițiuni mai favorabile decât acelea ale întreprinderilor comerciale și industriale de natură privată. Astfel comercializarea acestor întreprinderi a dat o lovitură importantă comerțului și industriei, când rolul lor era cu totul altul decât acela de a pune în funcțiune o concurență așa de sălbatică. Cereurile conducătoare interesate s'au alarmat la timp, au semnalat pericolele și neajunsurile la cari pot să dea naștere astfel de procedee, dar fără nici un rezultat. Ba în loc ca plângerile întreprinderilor particulare să fi fost ascultate cu bunăvoința care o comportă problema în sine, regile comerciale au intrat tot mai adânc sub protecția statului. La adăpostul legăturilor lor cu statul, ele au intervenit oficial, cerând acestuia condițiuni deosebite la licitațiile pentru aprovizionarea serviciilor publice, ba impunând norme avantajoase lor, la adjudecarea furniturilor respective. Despre aceste amestecuri ale regilor comerciale în fixarea condițiilor de licitații, au scris mereu toate ziarele și mai cu seamă toate publicațiile de natură economico-comercială. Și evident este de mirare că se pot întâmpla astfel de ingerințe în actualele timpuri când industria și comerțul particular abia mai răsuflă de povara impozitelor de tot soiul. Căci aici urmează să se facă o observațiune care nu poate fi neglijată: regile comerciale n'au fost înființate pentruca să concureze comerțul și industria particulară, ci ele au fost menite numai să exploateze rațional inventarul statului și să-l administreze pe cale comercială. Ori dela acest scop precis și definit și până la abuzurile pe cari le comit regile comerciale, este o distanță enormă pe care numai cine nu vrea nu o sesizează.

Puterea de a concura întreprinderile particulare în condițiunile în cari funcționează regile comerciale, este foarte naturală și nu conține în sine nici o filozofie nouă și nici o capacitate deosebită. În afară de faptul că nu plătesc taxe și impozite de nici un fel au în mână un aparat puternic cu care se pot impune. Astfel să luăm la întâmplare Monitorul Oficial. El are monopolul publicării tuturor publicațiilor oficiale. În consecință cu acest enorm bloc de comenzi, are fără nici o sfortare, asigurată, funcționarea mașinelor în plină sarcină și în plin randament. Ori o asemenea situațiune constituie un ce la care tinde fiecare întreprindere, fără ca evident să-l poată ajunge vreodată, Monitorul Oficial însă îl are, fără nici o sfortare. Dar la această situație se mai adaugă dispozițiunea autorităților superioare către cele în subordine, de a comanda registrele numai la întreprinderea din chestiune.

Și atunci de sigur că din aceste avantaje de deuseu, se naște marea inegalitate de tratament între regia comercială și întreprinderea particulară, așa că de rezistența acesteia din urmă, nu mai poate fi nici o vorbă. Exact la fel se prezintă lucrurile cu Casa Automă a Pădurilor, cu întreprinderile miniere și metalurgice din Ardeal, etc. etc. Ar fi însă cazul să ne întrebăm: este posibil ca în astfel de condițiuni regile comerciale să nu dea beneficii? De sigur că nu.

Beneficiile acestea dacă sunt, au însă și ele un cântec: nu prezintă rezultatul real al întreprinderii, deci câtă vreme nu se plătesc taxe și impozite, nu pot fi comparabile cu cele din întreprinderea particulară. Astfel se prea poate întâmpla, ca defalcând din beneficii sumele destinate impozitelor și taxelor reglementare, regile comerciale să rămână cu profituri disproportionale și și acelea obținute pe calea de inegală situație de concurență în care sunt postate.

În lumina acestor abuzuri, averșiunea publicului față de regile comerciale, este complet justificată. De aceea se înțelege tendința ca ele să fie desființate. Rămâne însă să se vadă dacă desființarea lor este într'adevăr o soluție bine aleasă. Noi credem că nu și ne vom explica.

Se cunosc rezultatele date de întreprinderile statului sub exploatare directă. Este incontestabil că regia comercială, sau mai precis zis exploatarea averii publice pe baze comerciale, este o formă mai superioară și mai corăspunzătoare cu întreaga structură a avuțiilor statului. De aceea ar fi o greșală să ne întoarcem la niște defecte din cari am voit să eșim. Noi credem că *revizuirea legii* pe baza căroră înființează regile comerciale, ar fi măsura cea mai potrivită. Această revizuire ar consta în îngrădirea atribuțiilor Consiliilor de administrație în ce privește actele de înstrăinare a averii, ce le sunt încredințate, în limitarea cheltuelilor de personal pe cari le pot face și în asemuirea acestor regii întru toate și în mod general, întreprinderilor particulare, adică: nici o scutire să nu li se acorde, în ce privește obligațiunile lor fiscale. În această situațiune, s'ar putea vedea într'adevăr, cari averi publice merită să fie ținute în prosperitatea statului și cari urmează să fie concesionate sau vândute, pentruca astfel economia publică să se debaraseze de orice balast inutil.

Ing. GH. BRÂNDUȘ.

Asanarea datoriilor. *)

— Necesitatea asanării tuturor datoriilor și modalitatea asanării acelor, fără să sufere unii prea mult și alții nimic. —

Problema asanării datoriilor agricole și urbane, se discută și frământă de doi ani împliniți. S'au adus legi, nu una, ci mai multe, cari însă din motivele știute, nu se pot pune în aplicare. O asanare a datoriilor este justificată prin faptul că împrejurări neașteptate de noi au adus pe datornici în situația grea de nu și mai putea plăti, fără s'guduiri prea mari, datorile față de creditori. Greutatea plății datoriilor se observă azi la toate categoriile de datornici și în deosebi la agricultori, cari prin anii 1925, 1926, adevărat înainte de stabilizarea Leului, au solicitat împrumutul dela bănci și particulari, pentru cum-părare de terenuri agricole. Nenorocirea plății datoriilor este mai accentuată la țărâimea din vechiul regat, care, după împrumutările, era lipsită de aranjamentul necesar în gospodăria sa, și astfel a fost silită să recurgă la credit, pentru a-și cumpăra vite și uneltele trebuincioase. Intre timp însă, din motive internaționale, neașteptate de noi, a scăzut prețul produselor agricole și în legătură cu acelea valoarea imobilelor, iar datorile contractate au rămas în picioare, cu sumele lor originale. În Transilvania și celelalte provincii situația este alta; pătura țărănească cu o veche experiență în ale gospodăriei, nu s'a îndatorat peste posibilitățile de plătit a împrumuturilor contractate. Sunt cazuri și în Transilvania, cu deosebire în șesul Aradului și în Bănatul propriu zis, că Românii lacomi după pământ, au cumpărat peste puterile lor terenuri dela foștii mari proprietari unguri, cari își lichidau restul moșiilor rămase după reforma agrară. Majoritatea agricultorilor însă, nu au datorii insuportabile.

După votarea legii Argetoianu și inundarea satelor de demagogii politicii — de toate nuanțele — a început țăranul să șchiopăteze, să nu mai plătească, invocând la fiecare pas motivul: Legile votate de domni, nu ne mai obligă la plată.

Fiind vorba acum de o modificare radicală a legilor de până aci și cari legi n'au adus nici un rezultat pozitiv în relațiile dintre cele două tabere compuse din creditori și debitori, îmi expun în cele de mai jos părerea asupra acestor chestiuni. Sunt convins că aduc un serviciu

*) Publicăm acest articol, care reprezintă părerile individuale ale autorului și cu care nu ne identificăm.

Redacțiunea.

legiuitorului, arătând principiile unei conversiuni a datoriilor, principiile bazate pe echitate și producătoare de mulțămire generală între toți cetățenii acestei țări; principiile cari nu stau în contradicție cu legile fundamentale, cu Constituția țării noastre.

Este necesară o ușurare a tuturor sarcinilor, cari apasă greu agricultura și, la fel, celalți rami de producție ai țării. Ușurarea însă trebuie făcută cu multă prevedere și precauțiune. Nu se pot aplica aceleași norme față de datoriștii din anul 1925 și față de cei din anul 1931. În anul 1925 ne aflam încă în inflație monetară. Bunurile imobiliare și mobiliare aveau o valoare sporită, iar din anul 1925 încoace valoarea acelor a scăzut treptat, an de an, — și deci treptat și în același proporție trebuie făcute și reducerile la datorii. În anul 1925 un jugăr de pământ se vindea cu Lei 30.000—, o pereche de boi valora deasemenea Lei 30.000—. Prețul acestora au scăzut an de an, până după stabilizarea Leului, cu câte 10% anual, astfel că azi un jugăr de pământ să vinde cu 8—12.000— Lei, iar o pereche de boi tot la fel. Prețurile acestea, pot afirma, că au rămas staționare, începând din anul 1931 și până azi, iar, dacă în viitor s'ar mai simți o stagnare, este numai o stagnare artificială produsă din lipsa creditului. Prin urmare ar fi o nedreptate strigătoare la cer adoptându-se principiile Argetoianu, ori altor teoreticieni celebri, ca o datorie făcută în anul 1931, când era nivelat deja prețul la toate bunurile, să se bucure de aceleași avantagii ca datorile contractate în anii 1925 și 1926, când prețurile la imobile și mobile erau de 4—5 ori mai mari.

Motivele arătate mă îndeamnă, să dau curs principiilor mele de asanare, principiile cuprinse în două capitole scurte, precise și lipsite de ușfii, cum de obicei se făuresc multe din legile noastre. Textul acestor principii este următorul:

Vor intra în conversiune toate datorile, de orice natură, — fie urbane, fie rurale, — și făcute până la 31 Decembrie 1931. Prin protecția de față nu se mai face deosebire între micii și marii proprietari de imobile, între micii și marii comercianți și industriași, între umilul funcționar ori alt profesionist intelectual și între funcționarii superiori ai Statului și întreprinderilor private, precum și între datorile, ce le are Statul respective întreprinderile statului față de singuraticii indivizi cu domiciliul în România.

Se reduce, sub titlul de recalculare a dobânzilor încasate peste limita dobânzilor neuzurate. (În Transilvania limita dobânzilor admise prin lege este de 8%, iar în vechiul Regat în lipsa unei legi speciale, a devenit lege prin uz pro-

centul de 12%) toate datoriile, precum urmează:

Datoriile contractate în anul 1926, se reduc cu 60%
 " " " " 1927, " " " 50%
 " " " " 1928, " " " 40%
 " " " " 1929, " " " 30%
 " " " " 1930, " " " 20%
 " " " " 1931, " " " 10%

Creanțele mai vechi de 31 Decembrie 1925, să se considere ca născute la 1 Ianuarie 1926.

Creanțele astfel reduse, intră cu ziua promulgării legii în dreptul comun, având debitorul să le replătească după cum urmează:

a) Creanțele reduse până la Lei 10,000—, să se replătească în termen de 5 ani, în rate semestriale egale;

b) Creanțele dela Lei 10,000— în sus până la Lei 50,000 —, să se replătească în termen de 10 ani, în rate semestriale egale și

c) Creanțele reduse, și mai mari decât Lei 50,000—, să se replătească în termen de 15 ani, în rate semestriale egale.

Dobânda după creanțele bancare reduse și eșalonate pe termenele amintite, să se fixeze în 3% peste scontul Băncii Naționale de totdeauna, iar pentru particulari dobânda este cea a Băncii Naționale de totdeauna.

Dobânzile la creanțele în suferință, mai vechi de 6 luni, până la promulgarea legii, să se fixeze în 4% după capitalul redus.

Imprumaturile contractate de către Societățile anonime, cari se ocupă exclusiv cu mijlocirea creditului, se vor armoniza, prin reducere, cu creanțele deja reduse al acestor întreprinderi, după cum urmează:

A) Depunerile plasate la bănci se supun unui regim de scădere, socotindu-se aceea scădere ca supra-dobândă (dobândă uzurară) încasată de bănci în detrimentul debitorilor. (Depunerile s'au fructificat în anii 1924—1929, cu dobânzi între 12—24%, după mărirea sumei; în anul 1930 cu 8—15% și în anul 1931 cu 7—12%.

Depunerile se reduc astfel:

a) Depunerile făcute până la 31 Decembrie 1929, se reduc cu 30%.

b) Depunerile făcute în anul 1930 se reduc cu 20% și

c) Depunerile făcute în anul 1931 se reduc cu 10%.

B) Reescontul și imprumaturile de Cont-curent acordate băncilor mai mici, de către băncile mari particulare, — până la data de 31 Decembrie 1930, se reduc cu 30% și se poate pretinde replătirea lor în termen de 5 ani.

C) Reescontul acordat de către Banca Națională a României până la data de 31 Decem-

rie 1930, se reduce cu 25%. Diferența această față de Banca Națională a României, o suportă Statul, drept echivalent pentru impozitele încasate de către Stat dela întreprinderile comerciale și industriale, pe tot timpul cât au putut acestea lucra cu dobânzi mai sporite.

Acest proiect de aranjare a datoriilor de orice categorii între debitor și creditor, este echitabil din toate punctele de vedere, deoarece scăderea proporțională a creanțelor stă în raport cu scăderea, an de an, a valorilor mobiliare și imobiliare. Prin primirea acestor principii și aplicarea lor în lege, nu rămâne nimeni nesatisfăcut, viața își reîncepe din nou cursul, suferințele de până aci încetează și pagubele presupuse, suferite de către creditori, trec uitării.

Brad,

ION GHÎȘA.

Programul economic al Guvernului.

De ministru de finanțe Victor Slăvescu, a făcut Sâmbăta trecută la Galați câteva declarații importante asupra politicii economice a noului Guvern.

Ele se pot rezuma în următoarele: Față de contribuabili spirit de dreptate și legalitate, precum și blândeță la împlinirea obligațiilor lor.

Salarele și pensiunile să se plătească la timp și regulat. Pentru luna în curs a luat deja dispoziții ca plata salarelor și pensiunilor să se înceapă la 16 Ianuarie a. c.

Se vor plăti și salarele ori pensiunile restante din Aprilie 1933, data începerii noului an bugetar, neadmițând sub nici un motiv ca noul buget să fie încărcat cu vre-o restanță. Urmează deci să se plătească și toate ajutoarele de înmormântare restante pentru pensionarii decedați.

Se vor revizui impozitele actuale și modul lor de așezare și urmărire.

Pentru anul în curs se suprimă declarațiile de impunere și se primesc ca bine făcute cele din anul trecut, cu drept de apel pentru cei, cari găsesc impunerea veche prea urecată și nedrepte.

Se vor desființa, pentru motive de economie, toate regiile autonome cu excepția regiilor autonome Casa Autonomă a Monopolurilor Statului, Calea Ferată Română și Casa Drumurilor și Loteria.

Privitor la conversiunea datoriilor de ministru Slăvescu a repetat, ceea ce a mai declarat:

Se va face o conversiune generală și largă fără ca prin aceasta creditul să fie pus în impo-

sibilitate de a renaște. În acest scop Statul își va da contribuția în mai multe forme.

A pus în vedere încheierea unei noi convențiuni cu Creditul Agricol Hipotecar, lucru care în interval a și urmat și în sensul cărei convențiuni Creditul Agricol Hipotecar reduce dobânda dela $10\frac{1}{2}\%$ la $6\frac{1}{2}\%$, fiindu-i astfel dată posibilitatea să vină în ajutorul agricultorilor cu credite pe termine lungi și cu dobândă redusă.

Numita instituțiune dispune la Banca Națională a României de respectabila sumă de $1\frac{1}{4}$ miliarde Lei, sumă cu care va putea veni imediat în ajutorul agricultorilor, cari beneficiând de prevederile legit conversiunii, vor putea prin înțelegere cu creditorii lor, să procedeze imediat la conversiunea datorilor lor în formă convenabilă și utilă ambelor părți.

Criza și posta.

Conform unor date statistice publicate de dl Ing. G. Ioachimescu, directorul fabricii de timbre, criza anilor 1930, 1931 și 1932 se manifestă în mod evident și în tirajul de mărci postale, cărți postale și blanchete de mandate postale, puse în consumație în cei 3 ani amintiți.

Situația este următoarea:

	Mărci postale	Cărți postale	Mandate postale
1930	262.270.000	55.700.000	5.100.000
1931	145.079.900	53.738.816	4.463.488
1932	128.546.900	41.350.640	4.615.200

După cum se vede, mărcile postale au scăzut cu circa 117.000.000 bucăți dela 1930 la 1931, cu circa 18.000.000 bucăți dela 1931 la 1932; iar scăderea dela 1930 la 1932 a fost de circa 134.000.000 bucăți.

La cărțile postale scăderea a fost numai de 2.000.000 bucăți dela 1930 la 1931, în schimb a fost de 12.400.000 bucăți dela 1931 la 1932 și de 14.400.000 bucăți dela 1930 la 1932.

La mandatele postale scăderea a fost de circa 600.000 bucăți dela 1930 la 1931 și de circa 500.000 bucăți dela 1930 la 1932. Dar s'a înregistrat un spor de circa 150.000 bucăți dela 1931 la 1932.

Mărcile postale sunt întrebuințate în corespondență de toate categoriile sociale, în special de comercianți. Scăderea considerabilă de peste 50% în trei ani, evidențiază gravitatea efectelor crizei economice și financiare.

Cărțile postale și mandatele postale sunt folosite mai ales de micii comercianți și de populația cu mijloace reduse. Scăderea la cărțile postale de aproape 30% în trei ani e și ea de

ținut în seamă, ea și aceea de 25% la mandatele postale.

Îmbucurător e numai faptul că scăderea la mandatele postale s'a oprit după anul 1931 și s'a transformat în creștere în anul următor. Totuși între consumul din 1930 și cel din 1932 a rămas o diferență de 10% în minus.

Conferența economică dela Praga.

Conferența economică a Micii Înțelegeri, ce a avut loc la Praga în vederea începerii unei noi etape a intensificării raporturilor comerciale dintre statele Micii Înțelegeri, a dat publicității, după încheierea lucrărilor sale următorul comunicat oficial.

„Ședința a treia plenară și ultima s'a ținut astăseară sub preșidenția dlui Beneš.

Lucrările conferinței au început la 9 Ianuarie și s'au terminat la 17 Ianuarie. După primele două ședințe plenare, cari au fost destinate dezbaterilor asupra problemelor fundamentale, consiliul economic s'a împărțit în câteva comisii și anume:

1. Comisia pentru schimbul de mărfuri. Această comisie a fost împărțită în două subcomisii: subcomisia cehoslovaco-română și subcomisia cehoslovaco-jugoslavă.

2. Comisia pentru problemele căilor ferate.

3. Comisia pentru problemele navigației pe Dunăre.

4. Comisia pentru problema uniunii postale, telegrafice și telefonice.

5. Comisia pentru problemele financiare și a colaborării băncilor de emisiune.

6. Comisia de redactare.

Baza lucrărilor conferinței a fost programul, care a fost fixat de consiliul permanent al Micii Înțelegeri în ședința din 1 Iulie 1933 și care a fost bine pregătit și elaborat, de secțiunile respective ale celor trei state în cursul ședințelor conferinței pregătitoare dela Belgrad, ținută între 24 Noembrie și 2 Decembrie 1933.

Rezoluțiile adoptate.

După o examinare amănunțită a problemelor prezentate consiliului economic, acesta a aprobat următoarele rezoluțiuni:

1. Rezoluția referitoare la reglementarea definitivă a legăturilor economice reciproce și desvoltarea lor.

2. Rezoluția asupra colaborării instituțiilor economice ale celor trei state.

3. Rezoluția referitoare la colaborarea căilor ferate.

4. Rezoluția referitoare la colaborarea în navigația pe Dunăre.

5. Rezoluția asupra colaborării pe teren aeronautic.

6. Rezoluția asupra organizării unei Untuni postale, telegrafice și telefonice.

7. Rezoluția asupra colaborării pe terenul normalizării.

8. Rezoluția asupra unificării dreptului comercial, cambial și al cecului.

9. Rezoluția asupra unificării dreptului vamal, simplificării formalităților vamale și unificării tarifelor vamale.

10. Rezoluția asupra colaborării pe terenul statistic și unificării statisticii.

11. Rezoluția asupra colaborării pe terenul învățământului agricol.

12. Rezoluția asupra colaborării pe terenul turismului.

13. Rezoluția asupra colaborării pe terenul activității industriale.

14. Rezoluția asupra colaborării între băncile de emisiune.

15. Rezoluția asupra colaborării între Casele de depuneri.

16. Rezoluția asupra schimbului de mărfuri.

În ședința de încheiere de azi dl Beneș, ministrul de externe cehoslovac, a subliniat că principiul fundamental al tratatelor consiliului economic este de a discuta asupra colaborării economice între statele Micii Înțelegeri și să recomande soluții consiliului permanent al Micii Înțelegeri, precum și guvernelor respective, ca acestea să aprobe apoi, în mod definitiv, deciziile consiliului economic.

Se poate constata că rezoluțiile aprobate reprezintă maximum, care se putea aștepta din partea conferinței.

Rezoluțiile vor forma bazele lucrărilor ulterioare ale ministerelor interesate, a căror misiune va fi să aibă grije pentru realizarea acestor rezoluțiuni.

Aceeași misiune o are secretariatul permanent al consiliului economic și secretariatul permanent politic al Micii Înțelegeri.

Consiliul permanent al Micii Înțelegeri va îngriji deasemenea ca rezoluțiile să fie realizate cât mai curând posibil.

Dl Beneș a făcut apoi un raport asupra modului cum a decurs conferința și a citit protocolul final asupra rezultatelor dezbaterilor.

Rezoluțiile și protocolul au fost aprobate de conferință încheindu-se dezbaterile.

CRONICA

Tezaurizare. Conform unui tablou întocmit de Banca Națională, s'au prezentat până la 15 Decembrie a. tr., la ghișeurile băncii de emisiune, aproape 100.000 de persoane pentru schimbarea bancnotelor vechi à Lei 1000. Suma bancnotelor preschimbate este de Lei 6 $\frac{1}{2}$ miliarde.

Cum în circulație se mai află și Lei 14 miliarde în bancnote à Lei 500, urmează, că cel puțin jumătate din întreaga emisiune a Băncii Naționale este tezaurizată în mâinile particularilor și stă neproductivă. Socotind asupra unei sume de 10 miliarde Lei, (câtă se presupune sustrasă circulației) numai o dobândă de 10% la an, rezultă pentru economia națională o pierdere anuală, la venitul capitalului în numerar, de Lei un miliard — fără pierderile Statului la impozite, taxe etc.

Este o situație, care cu orice mijloace trebuie îndreptată!

Reducerea taxei de scont a Băncii Naționale a României. S'a cerut din mai multe părți băncii de emisiune să diminueze taxa scontului.

Conform unui răspuns a conducerii Băncii Naționale a României, dat în privința aceasta, Asociației Băncilor din capitală, chestiunea reducerii scontului va putea fi luată în discuție și eventual soluționată numai după ce Banca Națională a României va cunoaște exact sarcinile, care vor cădea asupra ei în urma legii conversiunii.

Taxa scontului rămâne deci neschimbată, la nivelul actual, până după votarea legii conversiunii.

Numerele indice pe Decembrie 1933. Conform tabloului ultim publicat de ziarul „Argus” rezultă, că la sfârșitul lunii Decembrie 1933, au fost mai scumpe decât în August 1916: alimentele de 37'52 ori, îmbrăcămintea de 36'17 ori și diversele de 28'72 ori.

Prețul mediu al tuturor mărfurilor a fost la 31 Decembrie 1933 de 34'17 ori mai scump decât în luna August 1916 și de numai 34'06 ori mai scump decât în Octombrie 1933.

Scontul băncilor de emisiune. La băncile de emisiune europene, din America și Asia sunt în vigoare, actualmente, următoarele taxe de scont: Paris 2 $\frac{1}{2}$; Amsterdam 2 $\frac{1}{2}$; Atena 7%₀; Belgrad 7 $\frac{1}{2}$; Berlin 4; Berna 2; Bruxelles 3 $\frac{1}{2}$; București 6; Budapesta 4 $\frac{1}{2}$; Calcuta 3 $\frac{1}{2}$; Copenhaga 3; Dantzig 4; Helsingfors 6; Kouvno 7; Lisabona 5 $\frac{1}{2}$ %₀; Londra 2; Madrid 6; Moscova 8; New York 3; Oslo 4; Praga 3 $\frac{1}{2}$; Pretoria 4; Reval 5 $\frac{1}{2}$; Riga 6; Roma 3 $\frac{1}{2}$; Sofia 8 $\frac{1}{2}$; Stockholm 3 $\frac{1}{2}$; Tokio 4.38; Iașov 6 și Viena 5%₀.